

WSPÓŁPRACA SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO I ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH W ROKU 2017

STRESZCZENIE RAPORTU Z BADANIA metodą LOKALNEGO INDEKSU JAKOŚCI WSPÓŁPRACY

Badanie stanu współpracy Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego i organizacji pozarządowych zostało przeprowadzone w województwie po raz pierwszy. Skorzystano przy tym z narzędzia dedykowanego do prowadzenia tego typu badań – Lokalnego Indeksu Jakości Współpracy (LIJW).

Realizatorem całego procesu była Pracownia Pozarządowa.

Głównym celem badania jest wzmocnienie poziomu i jakości współpracy Samorządu i organizacji poprzez zwiększenie zakresu stosowanych mechanizmów współpracy. We wzajemnych relacjach najistotniejsza nie jest bowiem sama liczba istniejących narzędzi, ale ich właściwy dobór w odniesieniu do rzeczywistych oczekiwań i możliwości obu stron.

Podczas badania wzięto pod uwagę całokształt relacji administracji i organizacji – wzajemne informowanie się, badanie potrzeb mieszkańców województwa, procesy konsultacyjne, sposób wdrażania przyjętych programów i strategii, zasady zlecania organizacjom zadań publicznych do realizacji, wspieranie aktywności obywatelskiej, poziom integracji sektora pozarządowego i wiele innych elementów. Wszystkie one są zgrupowane w trzech blokach zawierających w sumie 12 różnych obszarów współpracy.

Badanie przeprowadzono w okresie kwiecień-lipiec 2018 roku i składało się z trzech głównych części: 1) zaplanowanie i przeprowadzenie badań ankietowych wśród organizacji i przedstawicieli Samorządu Województwa, 2) analiza ogólnodostępnych danych dotyczących współpracy w roku 2017 oraz 3) wystawienie oceny w poszczególnych obszarach relacji wraz z wskazaniem rekomendacji do dalszej współpracy.

W ramach badań ankietowych uzyskano 371 odpowiedzi, w tym 326 od organizacji pozarządowych z terenu województwa. Ze strony administracji w badaniu wzięli udział członkowie Zarządu Województwa, Dyrektorzy i Kierownicy komórek organizacyjnych Urzędu Marszałkowskiego, pracownicy Wieloosobowego stanowiska do spraw

społecznych i organizacji pozarządowych w Wydziale Współpracy Społecznej Urzędu, Radni Sejmiku oraz członkowie Zachodniopomorskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego (zespół opiniodawczo-konsultacyjny Zarządu Województwa).

Wyniki ankiet pokazują, że, w zgodnej opinii wszystkich osób i podmiotów biorących udział w badaniu, to aktywność władz samorządowych w sferze aktywizacji społecznej mieszkańców jest lepiej oceniana niż sam poziom aktywności obywatelskiej mieszkańców (4,34 pkt wobec 3,77 pkt; wszystkie wartości zawierają się w 5-punktowej skali, wynik stanowi średnią z wszystkich udzielonych odpowiedzi).

Jeśli chodzi o ocenę konkretnych działań Samorządu na rzecz aktywizacji mieszkańców i sektora pozarządowego, to najwyżej ocenione zostało zlecenie realizacji zadań publicznych organizacjom (4,32 pkt), a najniższej – integrowanie środowisk pozarządowych (3,99 pkt).

Z kolei analizując działania podejmowane przez same organizacje pozarządowe, najwyższą ocenę uzyskała ich współpraca z Samorządem Województwa podczas realizacji przez nie zadań publicznych (4,09 pkt), a najniższą – zaangażowanie w tworzenie nowego prawa, programów i strategii (3,34 pkt).

Analiza danych to spojrzenie na skalę współpracy oraz rodzaj stosowanych narzędzi w poszczególnych obszarach tematycznych. Analizie poddano wyłącznie rok 2017, czyli to, co wydarzyło się we wzajemnych relacjach w ciągu 12 miesięcy ubiegłego roku.

Na terenie województwa wykorzystywano w ub. roku połowę z wszystkich możliwych do stosowania narzędzi współpracy (wg LIJW). **Do najbardziej innowacyjnych form współpracy (i najrzadziej występujących w kraju na poziomie samorządu wojewódzkiego) zaliczyć można:**

- wsparcie finansowe kierowane do grup nieformalnych i organizacji pozarządowych w ramach Programu SPOŁECZNIK;
- przesyłanie aktualnych i ważnych dla sektora pozarządowego informacji w formie elektronicznego newslettera (1 786 odbiorców);
- angażowanie przedstawicieli mieszkańców i organizacji na etapie tworzenia projektów nowych rozwiązań, programów i strategii;
- funkcjonowanie 15 zespołów o charakterze doradczym i konsultacyjnym, w których ponad 40% składu stanowią przedstawiciele organizacji.

Do oceny wzajemnych relacji powołano Zespół ds. LIJW 2018. W skład Zespołu weszli przedstawiciele zarówno strony pozarządowej jak i administracji samorządowej (14 osób). Po zapoznaniu się z wynikami badań ankietowych oraz danymi z zakresu współpracy prowadzonej w roku 2017, Zespół dokonał oceny we wszystkich 12 obszarach współpracy.

Najlepiej ocenionym aspektem współpracy samorządu i organizacji została realizacja zadań publicznych z wykorzystaniem form niefinansowych (4,5 pkt; tutaj stosowana jest 5-punktowa skala opisowa, zgodnie z informacjami podanymi w części II Raportu przy każdym analizowanym obszarze współpracy). Brano tutaj pod uwagę różnorodność i poziom zaawansowania stosowanych form, wśród których doceniono, m.in.: dużą liczbę funkcjonujących zespołów doradczych, dostępność i aktualność informacji z zakresu współpracy na stronach WWW Urzędu, realizację wybranych działań w partnerstwie czy też wspieranie akcji „Zostawiam 1% na Pomorzu Zachodnim” (akcja ma na celu propagowanie wśród mieszkańców województwa idei przekazywania 1% podatku na rzecz wybranych organizacji pozarządowych).

Najniżej ocenioną sferą współpracy zostało tworzenie i funkcjonowanie partnerstw lokalnych (1 pkt). W roku 2017 nie funkcjonowało na terenie województwa żadne partnerstwo tego typu.

Sumaryczna ocena współpracy Samorządu Województwa i organizacji pozarządowych w roku 2017 to 3,22 pkt. Jest to wynik pozytywny, zwłaszcza w odniesieniu do Samorządu Województwa, biorąc pod uwagę złożoność systemu współpracy z sektorem pozarządowym, jak też szeroki zakres zadań własnych samorządu wojewódzkiego.

W świetle posiadanych danych oraz przyznanych ocen, Zespół ds. LIJW 2018 stworzył **listę rekomendacji do dalszej współpracy.** Do najważniejszych należą:

- powołanie biura ds. organizacji pozarządowych ze stanowiskiem Pełnomocnika Marszałka ds. współpracy z NGO;
- nawiązanie ścisłej współpracy z organizacjami w zakresie przeprowadzania badań i diagnostyk dotyczących potrzeb społeczności województwa i samych organizacji;
- wprowadzenie zmian w procedurze oceny ofert w otwartych konkursach ofert;
- wprowadzenie mechanizmu wolontariatu pracowniczego dla pracowników Urzędu Marszałkowskiego, tj. nieodpłatnej pracy na rzecz wybranej organizacji pozarządowej.